

XXIII

MARIÆ CONTRA DOEMONES POTENTIA,
NECNON IN BELLIS.

1° CAPUT SERPENTIS CONTRIVIT.

¹
106
1
Inimicitias ponam inter te et mulierem. (Gen. III, 15.)
— Hæc ipsa magis Christo et B. Virgini contra diabolum pugnanti, etiam ad litteram conveniunt. Mulier enim est Eva, quæ diabolum contrivit quando pœnitentiam egit, vel potius mulier est B. Maria, Evæ filia; semen ejus est Jesus et christiani; serpens est diabolus; semen ejus sunt infideles, omnesque impii. Ergo B. Maria contrivit serpentem; quia ipsa semper plena et gloriosa fuit victrix diaboli, omnesque hæreses (quæ caput sunt serpentis) in universo mundo contrivit, ut canit Ecclesia; Christus vero perfectissime eum ejusque caput et machinationes contrivit, dum virtute propria in cruce diabolo regnum omne, et spolia sua ademit, atque a Christo tam Eva pœnitens, quam Maria innocens, nos quoque omnes virtutem conterendi diabolum, ejusque semen (*primo* Diabolum, id est suggestiones; *secundo* semen, id est impios homines: horum enim pater et princeps est diabolus), accepimus. Hoc enim est quod dicitur Ps. xc: *Super aspidem et basiliscum ambulabis, et conculcabis leonem et draconem*, Et Luc. x: *Ecce dedi vobis potestatem calcandi super serpentes, et super scorpiones, et super omnem virtutem inimici*. Et ad Rom. xvi: *Deus conterat Satanam sub pedibus vestris velociter*. Ita Theodoretus, Rupertus, Beda hic, Au-

gustinus, lib. XI, *de Civit.* cap. xxxvi, Epiphanius, lib. II, *contra Antidicomarianos*, et passim alii patres.

Apposite S. Chrysostomus hom. *de Interdict. arbo.* t. I, Adamo opponit Christum, Evæ B. Virginem, serpenti Gabrielem: «Mors, inquit, per Adam, vita per Christum; Evam serpens seduxit, Maria Gabrieli consensit; sed seductio Evæ attulit mortem, consensus Mariæ peperit sæculo Salvatorem. Restauratur per Mariam quod per Evam perierit; per Christum redimitur, quod per Adam fuerat captivatum; per Gabrielem promittitur, quod per diabolum fuerat desperatum.

2° MARIA DIABOLUM VINCENS FIGURATA PER JUDITH
VINCENTEM HOLOPHERNEM.

Et factum est cum audisset hæc verba Judith, vidua, etc. (Judith. VIII, et seq.) — Argumentum libri (Judith) est victoria Judith de Holopherno et Assyriis, per quam allegorice representatur victoria B. Virginis de diabolo, ait ex Fulberto Carnotensi noster Canisius, lib. I, *Mariæ*, cap. II; tropologice, triumphus animæ fidelis de carne et vitiis, ait Rabanus. Denique tres libri sunt partes. Prima describitur Judæorum periculum a cap. I usque ad VIII; secunda, eorum per Judith liberatio a capite VIII ad cap. XV, vers. 9; tertia, quæ deinde secuta sunt a cap. XV usque ad finem.

Et erat hæc in omnibus famosissima. (Judith. 8.) — Allegorice, Judith fuit typus B. Virginis, de qua S. Bonaventura in *Speculo* cap. VIII: «Dominus, inquit,

nominatissimus et famosissimus est tecum ; ideo et tu es famosissima et nominatissima, » etc. « Maria ergo signata est per illam famosissimi nominis Judith, de qua scriptum est, quod *nec erat qui de ea loqueretur verbum malum.*

Et abscidit caput ejus. (Judith. XIII, 10. — (Vide supra. IV, 346, 2.)

3° EST TERROR DÆMONUM.

(Vide supra. VI, 517, 2.)

4° BEATA VIRGO TERRIBILIS EST DÆMONIBUS, HÆRETICIS ET IMPIIS QUASI ACIES CASTRORUM ORDINATA.

VIII
147
1 *Terribilis ut castrorum acies ordinata.* (Cant. VI, 3.)

— Tertius sensus, principalis : beata Virgo pulchra est complacentia quia unice præ omnibus creaturis placet toti SS. Trinitati, angelis et sanctis, juxta illud Gabrielis, Luc. 1, 30 : « *Invenisti gratiam apud Deum,* o beata Virgo, inquit Rupertus, *suavis et decora es sicut Jerusalem,* in eo quod anima tua semper supernam videt pacem, et ex visitatione tui discunt animæ plurimæ cœlestium ducere conversationem ; unde et dicuntur, vel sunt filiæ Jerusalem, quia optimam eligunt partem, juxta illud *Psalm.* XLV, 11 : *Vocate et videte quoniam ego sum Dominus,* etc. Tu quoque *terribilis* es dæmonibus, hæreticis et impiis, *sicut castrorum acies ordinata,* in qua summa omnium est concordia ; ac proinde nullus in ea per discordiam aditus datur hosti. »

Quocirca omnes hæretici qui Christus etiam bea-

tam Virginem impugnant, ab ea proferuntur ; unde de ea canit Ecclesia : « Cunctas hæreses sola in universo mundo interemisti. »

Addit Sophronius, serm. *de Assump.* : « B. Virgo, inquit, est *sicut castrorum acies ordinata,* quia stipata est innumeris angelorum et sanctorum agminibus. » Hinc Damascenus, orat. I, *de Nativ.* : « O sanctissima, inquit, filia, quæ materni uberis lacte aleris et ab angelis undique cingeris ! »

Hinc et S. Bonaventura *in Specul.* B. Virginis, cap. III : « Maria, inquit, interpretatur *Domina* : hoc quoque optime competit imperatrici quæ revera domina est cœlestium, terrestrium et infernorum : domina, inquam, angelorum, hominum et dæmonum, » etc.

Unde S. Augustinus ait : « Michael dux et princeps militiæ cœlestis cum omnibus spiritibus administratoris tuis, Virgo, paret præceptis in defendendis in corpore et in suscipiendis de corpore animabus fidelium specialiter servientium tibi, Domina, et die ac nocte se tibi commendantium. »

Idem *in Cantico* : « Te matrem Dei laudamus ; tibi, ait, omnes angeli et archangeli, tibi throni et principatus fideliter deserviunt ; tibi omnes potestates et omnes virtutes cœli cœlorum et universæ dominationes obediunt. »

B. Gertrudis, lib. IV *Revelat.* cap. XLIX, agens de angelis quos videbat coram Deipara, eos qui ad festum assumptionis se paraverant, adducere, eosque ab insidiis malignorum, spirituum defendere, subjicit : « Quia ad imperium, inquit, Dei genitricis multitudo angelorum undique defendendo protegit, omnes gloriosam Virginem invocantes. »

Denique S. Germanus, orat. *in Zonam Deiparæ* :

« Tu, ait, nequissimi hostis contra servos tuos invasiones sola nominis tui invocatione sanctissima repellens, tutos atque incolumes servas. »

Vide dicta cap. 1, vers. 9, ad illa : « Equitatu meo in curribus Pharaonis assimilavi te. »

4° INNUMERAS DÆMONUM PHALANGAS PROSTRAVIT, ET IN
DIES PROSTERNIT.

(Vide supra : IV, 346, 2.)

5° MARIE VOCABULUM, PATROCINIUM ET EXEMPLUM
TIMENT DÆMONES.

IV
347
1

Et abscidit caput ejus. (Judith. XIII, 10.) — Juditham timuerunt et fugerunt Assyrii : B. Virginem timent omnes dæmones et impii. Unde S. Bernardus citatus a S. Bonaventura *in speculo* B. Virginis cap. IX : « Non sic, inquit, timent hostes visibiles quasi cæterorum acie copiosam, sicut aere potestates Mariæ vocabulum, patrocinium et exemplum ; fluunt et pereunt sicut cera a facie ignis, ubicumque inveniunt crebram hujus nominis recordationem, devotam invocationem, sollicitam imitationem. »

Judith clausa in oratio Deum suis jejuniis, ciliciis, precibus, lacrymis Israeli conciliavit : B. Virgo clausa in cubiculo, ac jejuniis et gemitibus inenarrabilibus obsecrans Deum pro mundi reconciliatione, meruit angelum pacis paranympum excipere, qui eam hujus pacis mediatricem per verbi in ea incarnationem annuntiaret.

Judithæ victricis acclamavit populus : *Tu gloria Jerusalem, tu lætitia Israel, tu honorificentia populi nos-*

tri ; quia fecisti viriliter, et confortatum est cor tuum.

Item, et longe majora B. Virgini accinunt patres, doctores, et omnes orthodoxi.

6° EJUS GLORIA IN BELLIS.

Mecum sunt divitiæ et gloria, opes superbæ et justitiæ. (Prov. VIII, 18.) — Ut alia taceam, bellicam victoriam in præliis gloriam, ac triumphos, ducibus et regibus sibi devotis largita est B. Virgo.

Narseti duci Justiniani imperatoris illustres contra Gothos numerosos, et præpotentes victorias ipsa concessit amor Domini 552, quando trucidato toto Gothorum exercitu, Italiam ab eorum tyrannide liberavit. Audi Evagrium illius ævi historicum, lib. IV, cap. XXVI : « Commemoratum est, ait, ab his qui una cum Narsete fuerunt, dum præcibus et aliis pietatis officiis divinum numen placaret, debitumque cultum ei tribueret, sanctam Virginem Deiparam ei apparuisse, planeque tempus præscripsisse quo bellum cum hostibus gereret, atque ut non prius ad prælium committendem se accingeret, quam cœlitus signum acciperet. Multæ aliæ quoque res a Narsete valde memorabiles gestæ sunt. »

Heraclium imperatorem rebus imperii quasi desperatis spem omnem post Deum in B. Virgine posuisse ac ejus ope Chosroem regem Persarum profligasse, atque crucem Domini recepisse anno Domini 626, narrat Paulus Diaconus, lib. XVIII, *Histor.*, et Theophanes in *Annal. græcor.*, in gestis Heraclii.

Pelagus I, Hispania rex, Saracenos Hispaniam occupantes anno Domini 718, invocata Virginis ope,

V
217
2

cecidit capto eorum duce Alemann, ac cæsis mersisque 80 hostium millibus, testes sunt Lucas Tudensis, Mariana et alii Hispanorum historici.

Basilus imperator Constantinopolitanus Saracenos Deiparæ et Christo insultantes, ejus auspiciis ad interneccionem pene cecidit anno Domini 867, teste Curopalate.

Christiani terram sanctam ductu Virginis infidelibus extorserunt, cum mandatum esset omnibus ut diebus singulis sabbati officium B. Virginis recitarent. Nec irritæ fuere preces et vota: Nam ipsi, duce Godofrido Bullonio, post varia cum Saracenis prælia, Hierosolymam expugnarunt anno Domini 1099. Ita Tyrius in *Bello sacro*, Baronius et alii.

Anno Domini 1212, Alphonsus VIII, Castellæ rex, cum paucis immensam Maurorum multitudinem præeunte signo crucis et regio vexillo, in quo erat Imago B. Virginis cum filio, invasit, prostravit, perdidit, cæsis Maurorum ducentis millibus, cum e christianis vix 25 aut 80 ocebuerint. Hæc victoria, qua nulla illustrior extitit in Hispania, ab Hispanis annuo festo recolitur die 16 julii, sub titulo triumpho Crucis.

Anno 1571, sub Pio V, illustris de Turcis relata est navalis victoria ope Virginis, quæ titulo S. Mariæ de Victoria, die 7 octobris annua gratulatione celebratur.

Plura vide apud nostrum Spinellum in *Mariali*. tract. de *Miraculis B. Virginis*. pag. 634 et seq.

7° EST CASTRORUM ACIES ORDINATA.

Ab æterno ordinata sum et in antiquis, antequam terra fieret. (Prov. VIII, 23) — Hinc ipsa vocatur castro-

V
229
2

rum acies ordinata. (Cant. VI, 9). Quia ipsa sanctorum aciem instruit ad debellandum diabolum, mundum, carnem, ad eradicandam libidinem, simoniam, cæteraque scelera.

8° EJUS OPE MULTOS DUCES IN BELLO FUISSE VICTORES MULTIS DOCETUR EXEMPLIS. (Vide supra: EJUS GLORIA IN BELLIS. V. 217, 2 et seq.)

9° CONSTANTINOPOLIM A TRIENNALI SARACENORUM OBSIDIONE LIBERAVIT.

Dies autem victoriæ. (Judith. XVI, 31). — Allegorice Judith est B. Virgo, quæ urbes et fideles sibi devotas ab hostium obsidione liberat, uti liberavit Constantinopolim sibi dicatam et devotam, anno Domini 717, a triennali Saracenorum oppugnatione, cum illi præsideret S. Germanus patriarcha Constantinopolitanus, ad quem proinde scribens Gregorius II pontifex, *epist.* 4, ita ait:

« Pugnatricis illius sanctæ et omnium Christianorum Dominæ miranda facta, quæ in se declarata sunt, per quæ tu quoque inter hostes servatus es, non sunt reticenda. Illi enim cum insania multa tumultuarentum, tantum invenerunt in se adversitatis hostilis, quantum eorum causa injustitiæ habuit. Neque hoc tamen mirandum est: Nam si Bethulia per manus Judith Israelitis servata est, cujus opus Holophernis erat sublatio, et per ea tempora ad id salus Israelis vocata est, quomodo non oportebat et tuam sanctitatem hujusmodi propugnatrice utentem hostibus civitatis prævalere, ipsamque victoria coronare, etc. »

XXIV

MARIA NOSTRA MEDIATRIX.

1° MARIA EST MEDIATRIX ET AUCTRIX NOSTRÆ REDEMPTIONIS ET SALUTIS; FILII SUI VITAM, DOLORES ET MORTEM DEO OBTULIT EX ARDENTISSIMA CHARITATE.

Melior est enim fructus meus auro et lapide pretioso etc. (Prov. VIII, 12). — Mystice fructus B. Virginis est Christus, pretiosior omni auro et lapide pretiosa. Unde de eo dixit Elisabeth, imo dicit tota Ecclesia. *Benedictus fructus ventris tui.* In quæ Verba scribens S. Bonaventura: « Melior, ait, est fructus meus, fructus ventris mei (quem ego tanquam meum hominibus et pro hominibus offero) auro et lapide pretioso. »

Quocirca Hesychius Hierosolymitanus ait uterum Virginis esse aurifodinam, ex qua Christus, hoc est, divinitatis aurum cum terra humanitatis nostra permixtum, effossum erutumque est. Eleganter vero Damascenus, orat. 1 *de Nativ.*, Christum margaritæ, B. Virginem conchæ comparans: « Lætatur, ait, mundi mare; in ipsa enim concha gignitur, quæ cœlitus et divinitatis fulgorem in utero concipiet, et Christum ingentis pretii unionem pariet. » Porro virtutes topazii, quas recensui, *Apocal.* XXI, 20, facile est adaptare B. Virgini.

Hac de causa, B. Virgo a patribus vocatur mediatrix et auctrix Redemptionis salutisque nostræ; non quod ipsa per se ejus pretium solvit (hoc

enim soli Christo competit), sed *primo*, quod ipsa purissima e carne sua conceperit et peperit Christum, qui est pretium salutis nostræ. *Secundo*, quod B. Virgo astans cruci, Christi filii sui vitam, dolores et mortem atrocissimam Deo obtulerit ardentissima charitate in holocaustum, et ut victimam pro peccatis totius mundi, sicut Abraham obtulit Isaac Deo in holocaustum, *Gen.* XXII.

2° MARIA EST MEDIATRIX FIDELIUM.

(Vide supra: VIRTUTES ET GRATIAS, ETC.)

3° QUA RATIONE SIT ANGELORUM MEDIATRIX.

(Vide supra: *Ibid.* VI, 527, 1 et 2.)

4° CONJUNXIT HOMINEM DEO.

Ab æterno ordinata sum, etc. (Prov. VIII, 23). — Ipsa ordinavit et conjunxit hominem Deo, tum quia genuit Christum Deum et hominem; tum quia per Christum Deum hominibus et homines Deo reconciliavit. Unde omnes sæculorum ordines, successiones et status optarunt videre virginem concipi et nasci; et ut ait Damascenus, serm. I. *de Nativ. Virg.*: « Certabant sæcula quodnam maxime ortu tuo gloriaretur. Verum coram concertationem præfinitum Dei, a quo facta sunt sæcula, consilium superavit et postrema prima facta sunt, dum ipsis felicissima nativitas tua obtigit. »

5° PRO OMNIBUS INTERCEDIT.

v
379
1
Justus prior est accusator sui, etc. (PROV. XVIII. 17.)
— Symbolice, B. Simeon apud Galatinum lib. VII de
Arcanis fidei, cap. IV, hunc versum exponit de B.
Virgine, quam Hebræi vocant primum justum, imo
primum hominem et omnium hominum matrem, eo
quod ipsa in mente Dei concepta et prædestinata
fuerit ante Adamum et cæteros homines, Adam vero
et homines cæteri per ipsam ejusque filium Chris-
tum :

« *Justus*, ait, *primus in lite sua* (vel *in judicio suo*),
venit amicus ejus, et investigavit eum. Sensus est :
quando veniet Deus sanctus et benedictus ad judi-
candum orbem in die judicii, totus mundus expa-
vescet, et timebit diem illum terribilem, dicentque :
O David rex noster, ora Deum pro nobis, quoniam
ex te processit Messias. Ipse autem respondebit eis :
propter hoc ipsum quod dicitis non sufficio. Nam ex
me multi reges prodierunt, qui in multis Deum offen-
derunt. Præterea mihi offensus est Deus propter
peccatum Bethsabeæ et Uriæ. Subdit deinde eos
similiter accessuros ordine ad Moesem, Jacob, Isaac et
Abraham, singulosque responsuros se peccati reos,
ideoque non sufficere ut pro aliis, in die judicii,
intercedant; quare tandem accessuros omnes com-
muni consensu ad primum hominem, id est ad ma-
trem Messiaë, ac rogaturos illam, ut ipse, velut omnis
peccati expers, pro omnibus intercedat. *Justus pri-
mus ergo in lite sua, q. d.* « Hic primus homo, qui est
mater Messiaë, ob quam Messias ipse, sive Christus,
filius honoris dicitur, justus est in lite, qua ipsa in
peccato originali concepta fuisse, ab adversariis

accusata est. Et venit amicus ejus, hoc est Deus, et
hanc litem investigavit, tulitque sententiam dicens :
Tota pulchra es amica mea, et macula non est in te.
Quam quidem auctoritatem prisci Hebræorum doc-
tores, ad immaculatæ conceptionis, matris Messiaë,
confirmationem adduxisse videntur.

Hucusque R. Simeon.

6° IPSA EST ALTARE ET SACERDOS.

Melior est enim fructus meus auro. (PROV. VIII, 19).
— S. Epiphanius, serm. de *Laud. virg.* B. Virginem
vocat sacerdotem et altare : « O virginem, ait, stu-
pendum Ecclesie thesaurum, qui adeptus est ingens
mysterium! Virginem appello velut sacerdotem
pariter et altare, quæ quidem mensam ferens dedit
nobis cœlestem panem, Christum, in remissionem
peccatorum. »

v
249
1
Sicut ergo Christus immolens se in cruce, pretium
justum pro nobis patri persolvit : sic B. Virgo eum-
dem ac se ipsam cum eodem offerens patri, quan-
tum potuit cooperata est Christi sacrificio, et conse-
quenter redemptioni nostræ. Christus enim est res
et peculium virginis; Christus enim ad Virginem
pertinebat quasi filius ad matrem, eratque pars
matris, utpote caro de carne ejus, et os de ossibus
ejus. Unde S. Bonaventura in illud *Joan. III : Sic
Deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum
daret*, fuse et erudite idipsum hic probat noster
Salazar, qui totum hoc caput pie et luculenter in
sensu mystico applicat B. Virgini.

7° FUIT CRATER CONTINENS ET PROPONENS NOBIS CARNEM
ET SANGUINEM CHRISTI.

v
156
2

Misit ancillas suas ut vocarent ad arcem, etc. (Prov. IX, 3) — Mystice, B. Virgo mittit ancillas, id est animas sibi devotas, ut alias advocent ad ejus convivium, quod ipsa apparavit tum in generatione et educatione Christi, tum tota vita sua, splendissimum, omnium virtutum exemplare nobis ad imitandum proponens, idque in Sion, ubi ipsa post ascensionem Christi in cœlum habitavit, invitat enim ipsa omnes ad arcem Sionis, id est ad vitam excelsam et contemplativam. Unde experientia docet omnes pene religiones ejus instinctu et ope institutas, atque in particulari, quoscumque ad eas evocantur, ipsius fere auxilio et quasi voce evocari.

Ita videmus viros B. Virgini devotos, ac præsertim congregationum ejusdem sodales zelo animarum fervere, ideoque B. Virginem per eos in omnibus orbis provinciis mira et magna operari, nimirum infideles et hæreticos convertere, urbes antiquæ virtuti et pietati restituere, multos utriusque sexus ad vitam cœlibem, imo angelicam, traducere, sive domi sive in variis religiosorum ordinibus. Vide nostrum Spinellum *de Deipara* xx.

B. Virgo ergo vocat ad craterem cum excelsa prædicatione, quia ipsa fuit crater continens et propinans nobis carnem et sanguinem Christi, juxta illud *Cant. VII : Umbilicus tuus crater tornatilis numquam indigens poculis.* De quo S. Ambrosius, lib. *de institut. virg.* cap. XIV : « Vere, inquit, alvus ille mater crater tornatilis, in quo erat sapientia, quæ miscuit in cratere vinum suum, indeficientem cognitionis piæ

gratiam divinitatis suæ plenitudine submisistrans. In quo virginis utero simul acervus tritici et lilii floris gratia germinabat, quoniam et grannum tritici germinabat et lilium. »

Et S. Ildephonsus, serm. I *de Assumpt.* eadem mutuatus ex S. Ambrosio : « Vere, inquit, alvus Mariæ tornatilis fuit, quia in eo sapientia se influxit, quæ in cratere illo vinum miscuit. »

Sic Ildephonsus, quem citat Vincentius Belvacensis in *Speculo historiali*, lib. VII, cap. 121.

8° EJUS CARNEM EDIMUS IN VENERABILI EUCHARISTIA.

Qui edunt me adhuc esurient. (Eccli. XXIV. 29) — Ad litteram hoc verum est de Christo, quem edimus in Eucharistia, et tamen eundem esurimus, iterumque edere gestimus : sic idem pariter ad litteram vere dici potest de B. Virgine. Mirum hoc, sed verum.

Quoties comedimus carnem Christi in Eucharistia, toties in eadem comedimus realiter carnem B. Virginis : Quia caro Christi est caro B. Virginis : imo ipsissima caro Christi, antequam in incarnatione a B. Virginis carne decideretur et daretur Christo, fuit propria caro B. Virginis, ejusque anima informabatur et animabatur. Sicut ergo et quotidie esurimus in eodem carnem B. Virginis, ut virgineas ejus dotes et mores imbibamus, nobisque incorporemus. Itque faciunt non soli sacerdotes et religiosi, sed omnes christiani ; omnes enim sua, æque ac Christi carne, pascit B. Virgo in Eucharistia. Atque hinc ille virginitatis et angelicæ puritatis amor in digne et frequenter communicantibus.

IX
664

Sane fideles omnes hac de causa uti Christum, sic B. Virginem assidue corde, ore et opere gestare deberent: imo in B. Virginem quasi transire et transmutari, sicut ferum igne candens transit in ignem, et sicut panis fermento conditus in fermentum quasi immigrat et transit. Unde Christus se suaque comparat fermento. *Mat.* XIII, 33. Atque hac de causa Christus suam carnem reliquit in Eucharistia, optante, et forte orante id B. Virgine, utpote intime fideli cuique per omnia temporum sæcula uniret et incorporaret.

Vide hic eximiam charitatem Christi et B. Virginis in hoc, ut nos vicissim in eum cor totum defigamus, imo in eum quasi transeamus, ac dicamus cum S. Paulo: *Quis nos separabit a charitate Christi?* Certus sum quia *neque mors, neque vita, etc.* *Rom* VIII.

9° FORTE IPSA ORANTE, SUAM NOBIS CARNEM IN EA
RELIQUIT CHRISTUS.

(Vide Supra: IX, 656, 2.)

10° FUIT ORDINATA SACERDOS MYSTICA, ET IN OMNIBUS
COGITATIONIBUS SUIS, VERBIS ET ACTIONIBUS ORDINATA
ET DISPOSITA.

Vide supra: SANCTOS ORDINES, etc. v. 229, 1 et 2.)

XXV

MARIA NOSTRA MATER.

1° MARIA OMNIUM HOMINUM MATER, (Vide supra:
PRO OMNIBUS INTERCEDIT, v. 579, 2.)

Deinde dicit discipulo, ecce mater tua. (Joan. XIX, 27). — Et tuorum collegarum apostolorum cæterorumque fidelium, quorum personam Joannes hic repræsentat; quare fideles omnes ad eam quasi ad matrem confugere oportet cum magna fiducia et amore, uti docet S. Bernardus, cujus verba jam recitavi. Ipsa ergo vera est fidelium Eva id est mater viventium. Ita ad illam recurrere omnes sapientes et sancti quolibet ævo.

Audi S. Augustinum, serm. *de Passione: Ecce mater tua*; curam, inquit, illius habe; eam tibi commendo, suscipe matrem tuam. Dum hæc pauca diceret, illi duo dilecti lacrymas fundere non cessabant, tacebant ambo illi Martyres, et præ nimio dolore loqui non poterant. Isti duo virgines Christum audiebant et voce loquentem, et ipsum videbant paulatim morientem, amare flebant qui amare dolebant; nam gladius doloris Christi animas utrorum transibat.

2° QUOMODO SIT MATER NOSTRA.

Sapientia laudabit animam suam etc. (Eccli. XXIV, 1 et seq.) — Ipsa nobis est mater et causa omnis sapientiæ, id est prudentiæ et sanctitatis; hanc enim

XVI
618
1

IX
618
1